

Stof tot nadenken op Aardappeldemodag 2016

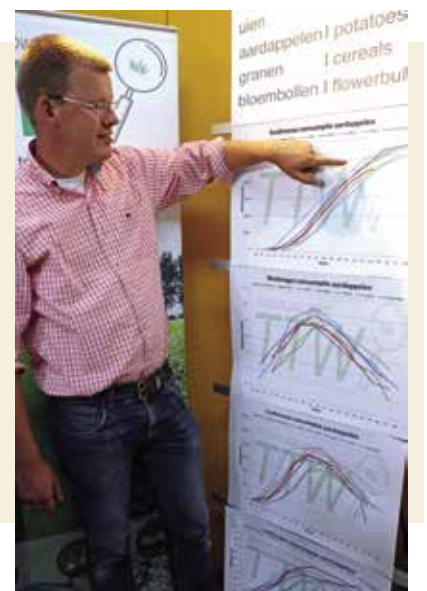

Stoffig dat was het op de tiende editie van de Aardappeldemodag in Westmaas. Niet alleen op het zonovergoten rooideveld, maar ook op het kavelpad waarover volgeladen kippers naar het erf scheurden alwaar moderne inschuurlijnen driftig de vers geoogste aardappelen in vrachtwagens draaiden. Stof tot nadenken was er ook weer voldoende op de proefveldjes, in de bedrijfshallen en op het compleet ingerichte Holland Proces Paviljoen. Maar liefst achtduizend vakbroeders uit de aardappelwereld kwamen naar het evenement, om noviteiten op te sporen, bij te praten met vakgenoten en zich te laten informeren door de vele sprekers en standhouders op dit toonaangevende aardappelevenement.

‘Zeker 10 procent minder opbrengst’

Door data van al hun aardappelkanten over elkaar heen te leggen, kon TTW de bezoekers heel mooi laten zien hoe de gewassen dit jaar gemiddeld genomen presteren. Het adviesbureau uit Oude-Tonge meet gedurende het groeiseizoen met grote regelmaat de groei van loof en knollen. Niet alleen de lijn van de knolmassa boog al vroeg in de zomer af, ook de groei van de loofmassa zakte al vroeg onder het gemiddelde. “En dan is het een simpele

optelsom,” zegt Cornelis Knöps, “want als het zonnepaneel kapot is, dan kan de fabriek niet meer produceren.” Hoewel het altijd afwachten is wat er op het laatst nog bijgroeit, durft hij in ieder geval alvast te voorspellen dat de opbrengsten meer dan 10 procent lager zullen uitvallen dan in de afgelopen vijf jaar.

Stof tot nadenken op Aardappeldemodag 2016

Langzamer werkende mest

De akkerbouwsector is nog compleet nieuw terrein voor het Friese bedrijf Farmin, dat magnesiumchloride levert als toevoeging aan dierlijke mest. Het middel bindt ammoniak en fosfaat tot struviet, waardoor de mest niet stinkt en de stikstof langer behouden blijft. "Gras en mais reageren erop met een beter ontwikkeld wortelstelsel, stevigere planten en extra opbrengst. Vandaar dat we nu ook kijken of suikerbieten en aardappelen hiervan kunnen profiteren", zegt Upt Hiddema. De pootgoedteiler en adviseur uit Holwerd is door het bedrijf ingehuurd voor zijn akkerbouwkennis en gaf tekst en uitleg bij het demoveldje Innovators in Westmaas. "Innovator is gevoelsmatig wel een ras dat hierbij past. Het is een aardappel die gedurende het groeiseizoen over voldoende stikstof moet kunnen blijven beschikken." Over de opbrengst kan hij op basis van de demo weinig zeggen. Wel viel op dat de aardappelplanten reageerden met een grotere wortelpruik en mooie witte, gezond ogende wortels. De kosten van het toevoegmiddel komen bij een gift van 30 kuub mest per hectare uit op omgerekend 50 euro per ha. Het middel wordt geleverd in IBC's van 1000 liter. Magnesiumchloride is een natuurlijke delfstof, die door Nedmag in Noord-Nederland uit de grond wordt gehaald. (v.l.n.r: Upt Hiddema, Sijtze Ijkema en Andries Huisman).

10 ton extra met precisielandbouw

Aardappeltelers kunnen 10 ton extra van een hectare halen door het combineren van een variabele plantafstand, een variabele bemesting en een variabele dosering van bodemherbiciden. Precisielandbouw dus. Die verwachting deelde Van Iperen met het publiek. Na drie edities van de Aardappeldemodag aandacht te hebben gevraagd voor vloei-bare meststoffen, vond de agrarisch toeleverancier het tijd voor een volgende

stap. Zij willen de komende jaren onderzoeken wat er te halen valt met behulp van plaatsspecifiek bemesten. Een eerste proef met Innovator leverde alvast interessante resultaten op, laat teeltspecialist Koos Arens van het bedrijf Van Iperen uit Klaaswaal zien. Op het veld werden drie afstanden in de rij (21, 28 en 34 centimeter) gecombineerd met twee stikstoftrappen: 200 en 300 kilogram zuiver per hectare. De combinatie van een kleinste pootafstand en de grootste N-gift gaf de hoogste opbrengst en de meeste knollen in de maat groter dan 50 millimeter. "Daarmee zeggen we niet dat je Innovators op 21 centimeter moet poten, maar het sterkt ons wel in ons vermoeden dat je op bonte grond voordeel kunt halen uit variabel poten, door op de zwaardere delen nauwer te poten en daar de bemesting op af te stemmen." Op

een ander perceel experimenteerde Van Iperen met een variabele stikstofgift, van tussen de 185 en 250 kilogram zuiver, op basis van een bodemscan (EC). Opbrengstmetingen door loonbedrijf Breure uit Klaaswaal lieten zien dat op dit perceel de bemesting waarschijnlijk over de hele linie te laag is geweest. "In grote lijnen haalden we op de minst vruchtbare plekken de hoogste opbrengst, dankzij de stikstofcompensatie. Dat onderstreept wat een stikstofvretter de aardappel is. Toch zullen we op deze manier wel stukje bij beetje verder moeten werken aan de puzzel. Het begint bij de bodem in kaart brengen, dan plaatsspecifiek poten en bemesten en vervolgens nauwkeurig bijbemesten. Wij willen toewerken naar praktische rekenregels: zoveel stikstof bij die en die plantafstand. Van het variabel toedienen van bodemherbiciden op basis van het gehalte organische stof verwachten we ook een gunstig effect. We hebben dit jaar al ervaring opgedaan in uien."

Elektrothermische vernevelaar van Veugen

Veugen toonde een compleet nieuwe elektrothermische vernevelaar, de Synofog, bedoeld voor het veilig vernevelen van brandbare kiemremmingmiddelen. Het apparaat heeft geen open vlam, maar warmt de lucht op met behulp van een

straalmotor. Een intelligente pomp zorgt ervoor dat er geen middel wordt verspild en regelt de afgifte automatisch. Ook schakelt het apparaat automatisch uit zodra de vloeistof op is. De hier getoonde versie is voorzien van heftruckkokers, maar in overleg met de klant zijn er aanpassingen mogelijk. "Bijvoorbeeld een karretje", zegt Jos Veugen. De prijs bedraagt 9.900 euro, exclusief btw.

Het publiek toonde veel belangstelling voor de overlaadwagens van de Duitse fabrikant Fliegl en het Belgische merk Dezeure, die beide op de Aardappeldemodag in actie kwamen. Door de aangebouwde reinigungsunit zijn de wagens in principe geschikt om direct mee op de vrachtwagen te laden, al werd er in Westmaas om praktische redenen gelost in kippers. Op de foto is de Turbo-Cleaner van Dezeure aan het werk. Deze rollenset draait de overtollige grond uit de partij en vangt deze op in een bak, die elders op het perceel kan worden leeggekipt. De versie die dealer MCF liet zien, neemt 20 tot 25 ton product mee en is voorzien van wielaandrijving. Het eigen gewicht

Nieuwe hallenvuller en stortbak van AVR

Volop nieuws bij AVR. De Belgische fabrikant presenteerde zijn compleet nieuwe hallenvuller en stortbak. Het betreft een grondige doorontwikkeling en modernisering van de productlijn van Climax, dat in 2013 door AVR werd overgenomen. De 80 cm brede Cobra-hallenvuller is er in drie lengtes: 15, 17 en 19 meter. De 15 meteruitvoering heeft alleen een trommelmotor

bovenin, bij de twee grootste versies wordt de band aan beide kanten aangedreven. Opvallend is het nieuwe automatische bandstuursysteem. "Zodra de band uit het midden loopt, corrigeert hij zichzelf. Twee steunrollen tillen de band aan één kant iets op, totdat hij weer in de juiste positie zit", legt Jos den Boer uit. De snelheid van de banden is traploos regelbaar tussen 32 en 136 meter per minuut. Dat laatste is zeker niet aardappelvriendelijk, maar wel handig voor graan. De nieuwe terminal is voorzien

van duidelijke pictogrammen en kan zowel via de touchscreen als met knoppen bediend worden. De constructeurs van AVR hebben verder goed op het gebruiksgemak gelet. Zo zitten de contragewichten aan de zijkant, waardoor de band van onderen vrij blijft en klei zich daar niet kan ophopen. Ook op andere punten is zoveel mogelijk voor een open constructie gekozen. De 15 meteruitvoering heeft een vanafprijs van 46.300 euro.

Overlaadwagens prominent aanwezig

van de wagen ligt tussen de 8 en 10 ton, afhankelijk van de uitvoering. Los van de reinigungs mogelijkheden, en het werkgemak bij directe verlading vanaf het veld, kan het idee van overlaadwa-

gens de laatste tijd op hernieuwde belangstelling rekenen. De wagens hoeven niet van het veld, waardoor de weg schoon blijft en er met een lage bandenspanning kan worden gereden. De extra overstort en de hoge prijs zijn echter een nadeel. Inclusief reinigungsunit komt de Dezeure al gauw boven de 100.000 euro exclusief btw uit.

Stof tot nadenken op Aardappeldemodag 2016

Nieuwe Stortbak Falcon van AVR

De Falcon Stortbak van AVR is vrijwel geheel nieuw ontworpen. Aan de ontvangtzijde valt meteen het instelbare stortschot op, dat optioneel in een hydraulische uitvoering verkrijgbaar is. Daarmee is de bak snel aan te passen aan verschillende kipperhoogtes. De bodemat is volledig bekleed met zacht materiaal. Bovenaan in de bak zit een knik, zodat de productstroom de gelegenheid heeft om te breken en gedoseerder op de reinigingsrollen valt. De valhoogte in deze overgang is aan te passen tussen 14

en 21 cm, afhankelijk van de omstandigheden. De hydraulisch aangedreven rollen kunnen afzonderlijk in toeren geregeld worden, om extra reiniging te creëren. De stortbak is er in twee uitvoeringen: de 24-45 met een 4,5 meter lange bodem en de 24-60 met een 6 meter lange bodem. De buitenmaat van de bak is 340 centimeter. De prijs voor de 4,5 meteruitvoering is 53.240 euro, de 6 meter versie is er vanaf 57.490 euro. Een dubbele reinigingsunit is er voor 18.450 euro, alles exclusief de btw.

'Misverstanden rond brede weersverzekering'

Dat de enorme schades in het zuidoosten nog vers in het geheugen zitten, kon Vereenigde Hagel-agent Manuel Bogaert goed merken. Bij tijd en wijle was het ronduit druk op de stand. Volgens hem bestaan er nog veel misverstanden omtrent de brede weersverzekering. "Sommige mensen denken bijvoorbeeld dat je je hele bedrijf moet verzekeren, terwijl je ook alleen je aardappelen kunt afdekken. Ook over de interpretatie van het eigen risico bestaat verwarring. Telers krijgen van de overheid 65 procent tegemoetkoming in de premie, waar een eigen risico van 30 procent tegenover staat. Bij ons is het zo dat die 30 procent eigen risico alleen geldt over het perceeldeel waar schade is. We keren dus niet pas uit als op een perceel van 10 hectare meer dan 3 hectare onder water heeft gestaan." Na subsidie en belastingen moeten aardappeltelers volgens Bogaert, bij een verzekerde waarde van 6.000 euro per hectare, ongeveer rekenen op een netto te betalen premie van 150 euro per hectare.

Nedato zoekt gesprek op met telers

Onder de noemer 'aardappelteelt 2.0' zocht Nedato het gesprek op met telers, waarbij het draaide om de vraag hoe je tot een gezond en robuust teeltsysteem komt. "Ook wij hebben daar geen pasklaar antwoord op", zegt teeltspecialist Hanja Slabbekoorn. De demoveldjes, met verschillende meststoffen en bodemverbeters, moesten de bezoekers vooral verleiden tot het uitwisselen van ervaringen. "Veel mensen zijn zoekende. Ze voelen aan dat nog meer pk's en nog meer chemie geen antwoord zijn op teeltproblemen. Maar ook investeringen in de bodem, zoals het aanvoeren van mest, stroresten en groenbemesters, lossen niet automatisch de problemen op. Hoe zorg je er bijvoorbeeld voor dat je het bodemleven aan de praat houdt en niet de ene keer een klap uitdeelt en vervolgens weer een boost geeft? Dat is een van de grote uitdagingen van de komende jaren."

Andere kijk op verzekeren

Ga op een podium staan van aardappellisten en vertel in vijf minuten wat je van het hart moet. Dat was het idee achter de speakerscorner. Een van de sprekers op het programma was sectormanager Willem Snoeker (r) van Interpolis. Hij wilde zijn publiek vooral meegeven dat het vak van verzekeraar aan het veranderen is. "Het verkopen van polissen is tegenwoordig een sluitpost. Het vak van verzekeraar gaat tegenwoordig veel meer over risicopreventie. We brengen samen de risico's in beeld, bespreken hoe je risico's kunt managen en gaan dan pas kijken of, en op welke manier, je bepaalde risico's wilt afdekken."

Ploeger in het geel

Loonbedrijf Demijba draaide rondjes met zijn Ploeger AR 4BX in de nieuwe kleurstelling van het merk. En dat betekent heel veel geel met groene accenten. Daarmee sluiten de kleuren van de aardappelrooier nu aan bij de andere oogstmachines uit de Ploeger Oxbo groep.

Vernieuwde Veris-adviesdienst

Loonbedrijf Aernouts-Tax reed regelmatig even een rondje over het demoterrein met zijn Veris bodemscanapparatuur. Voor Rob Baken van Agrometius een goede gelegenheid om geïnteresseerde telers even aan te schieten voor een praatje. Samen met Agrifirm biedt Agrometius sinds 1 augustus een vernieuwde en uitgebreide bodemadviesdienst aan. Klanten kunnen kiezen uit drie scan- en begeleidingsvarianten: de Basic, de Pro en de Expert. Daarbovenop zijn er opties aan te kruisen voor extra adviezen, risico kaarten of een 3D-kilverontwerp. Interessant voor telers op de klei is dat het bedrijf erin geslaagd is om een betrouwbare lutumkaart te maken. Hiervoor wordt de geleidbaarheid in de bovenste 30 centimeter van de bouwvoor gekoppeld aan referentiemonsters.

Stof tot nadenken op Aardappeldemodag 2016

Compleet nieuw en modern inschuren met Miedema

Speciaal voor de Aardappeldemodag had Miedema uit Winsum de stortbunkercombinatie MHC 240 meegebracht. Techniekspecialist André van Beek laat zien dat het hier om een veelzijdige machine gaat. Deze buffert niet alleen een flinke kipper aardappelen, maar kan ook reinigen, (voor)sorteren en je kunt er makkelijk aan uitlezen. Het reinigen omvat niet alleen losse grond verwijderen, maar ook stenen, kluiten en loofresten. De capaciteit van deze stortcombinatie is ook niet mis, en ligt tussen 80 en 120 ton per minuut. Nog een aardigheid is het aparte grondbandje dat aan de zijkant van de combinatie is gemonteerd. Daardoor hoeft je bij verplaatsing van de combi niet meer met een apart grondbandje te zeulen. In totaal kost de hele installatie 85.000 euro exclusief btw. Verderop in de lijn laat Van Beek ook de nieuwe duoband en hallenvuller van de Friese fabrikant zien. Opvallend aan de duoband is dat deze met een hoop praktische instellingen is uit te rusten, zoals traploze hoogterstellingen, het veranderen van trog naar vlakstelling van de transportband, er kan een weeginrichting op, je kunt er heel hoog mee lossen tot wel 2,10 meter, er kan leesverlichting op en ga zo maar door. De vanafprijs begint bij 19.000 euro exclusief btw.

En tot slot is er nog de nieuwe hallenvuller ML-serie. Het eerste wat opvalt, is het moderne gestroomlijnde uiterlijk. Dit heeft ook nog een functie, namelijk dat er zo weinig mogelijk

grond op het frame kan blijven liggen tijdens de draaiuren. Technische vernieuwingen betreffen onder meer de aandrijving, de vertragingskast zit nu niet meer in de wielen. Verder is keuze mogelijk uit drie verschillende (hallen)vulprogramma's. Nog een aardige aanvulling is het nieuwe X-Stream aanvoerbandje aan de invoerzijde. Die garandeert een zachte landing van de aardappelen op rubber zonder harde onderkant. De meerprijs hiervan is 3.360 euro exclusief btw. De hallenvullers zelf zijn verkrijgbaar vanaf 50.000 euro exclusief btw en start met een 16 meter lange band, gevolgd door een van 19 en tot slot een 22 meter lange band.

Automatisch smeersysteem voor *Visser-stortbak*

Nog meer nieuws op het gebied van inschuurlijnen was te zien bij Prinsen handling solutions uit Emmeloord. Een noviteit op de meegebrachte Visser 2400 BK is de highspeed cleaning unit, laat directeur Frank Prinsen zien. Alle rollen zijn hierbij apart aangedreven door een elektromotor. Verder zijn de rollen snel verwisselbaar dankzij een klembusconstructie, handig zowel voor eventuele reparatie als voor vervanging door andere uitvoeringen, bijvoorbeeld glad of spiraal. Nog een interessant nieuwtje is het automatische smeersysteem. Daardoor hoeft je niet meer continu alle vetnippels na te lopen en kun je er ook niet een vergeten, lacht Prinsen. ●

Egbert Jonkheer en Leo Hanse